

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет гідрометеорології і екології
Кафедра гідрології суші

Силабус курсу

Нормативна база водокористування

Обсяг	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік навчання	семестр 3; рік навчання - II
Дні, час, місце	згідно з розкладом
Викладач (і)	Кушченко Лілія Вікторівна, старший викладач кафедри гідрології суші
Контактний телефон	+38 (095) 080-24-62
E-mail:	gidro@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра гідрології суші
Консультації	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри онлайн-консультації: телефон, соціальні мережі

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. Інші види комунікації:
консультація за розкладом
e-mail: liliia_kushchenko@onu.edu.ua
телефон: +38 (095) 080-24-62
аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Нормативна база водокористування» є правові, організаційні, економічні та екологічні аспекти регулювання використання водних ресурсів. Це включає в себе аналіз законодавчих актів, нормативних документів і стандартів, які визначають порядок користування водними ресурсами, охорону водних об'єктів, управління водними ресурсами, а також забезпечення сталого водокористування в умовах змін клімату та зростання потреб населення й промисловості.

Пререквізити.

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, отриманих студентами під час вивчення попередніх курсів, зокрема «Екологічний менеджмент та аудит», «Геоінформатика та ГІС», «Вплив кліматичних змін на водне господарство України», «Антропогенна гідрологія», «Сільськогосподарські гідротехнічні меліорації з

основами експлуатації водогосподарських об'єктів».

Постреквізити курсу.

Знання, набуті під час вивчення дисципліни, можуть бути застосовані при вивченні курсу «Сучасні математичні моделі в гідрологічних розрахунках і прогнозах (Заруб.моделі)».

Метою курсу є вивчення правових основ водного господарства, їх складників – Водного Кодексу України, Закону про меліорацію земель України, законів природоохоронних закладів, інших законів та підзаконних актів направлено для ефективної структури управління і механізмів економічного регулювання охорони та використання водних ресурсів.

До завдань курсу належить:

- ознайомлення з основними правовими нормами та актами;
- аналіз нормативних документів у галузі водокористування;
- опанування принципами управління водними ресурсами;
- оцінка екологічних вимог та стандартів щодо водокористування;
- формування практичних навичок застосування нормативної бази;
- розгляд міжнародних аспектів водокористування;
- вивчення механізмів контролю та відповідальності за порушення нормативних актів;

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- правові основи водного законодавства;
- структуру законодавчих основ нормативно-правової бази економіки природоохоронної діяльності та природокористування;
- повноваження органів виконавчої влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель та в інших галузях;
- нормативи гранично допустимого скидання забруднюючих речовин;
- технологічні нормативи використання водних ресурсів;
- природоохоронне законодавство та впровадження окремих вимог законів України стосовно водного фактору, земель водного фонду, дозвільної системи по використанню водних ресурсів тощо..

вміти:

- визначати наявну нормативно-правову базу водокористування з системою природоохоронних заходів;
- оцінювати, якими законами регламентується вплив меліоративних заходів на навколишнє середовище з урахуванням вимог законодавства;
- аналізувати сучасний стан водного законодавства України через наукову літературу;
- впроваджувати природоохоронні заходи, визначені Державними та регіональними програмами екологічного оздоровлення водних басейнів;
- досліджувати та впроваджувати нові методи і технології для обліку природних вод з метою підтримки екологічної безпеки.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекційних (16/8 год.) та практичних (14/6 год.) занять, організації самостійної роботи студентів (60/76 год.) відповідно для очної/заочної форм навчання.

Основна підготовка студентів здійснюється через лекційні та практичні заняття, а також значною мірою залежить від самостійного вивчення предмета студентами денної форми навчання протягом семестру. У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання: словесні (лекції, пояснення), наочні (демонстрація презентацій PowerPoint), практичні (практичні роботи) та робота з підручниками (як під керівництвом викладача, так і самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Обсяг нормативно-правових заходів. Право власності на природні об'єкти та право природокористування

Тема 1.1 Визначення і завдання дисципліни. Обсяг нормативно-правових заходів. Закони, кодекси. Визначення термінів, що вживаються в законах.

Тема 1. 2. Методологічні основи функціонування людини і суспільства у природному середовищі. Основні форми взаємодії людини і суспільства з природним середовищем

Тема 1. 3. Джерела природноресурсових відносин. Конституційні засади природноресурсових відносин. Спеціальні закони та нормативно-правові акти органів центральної виконавчої влади, спеціальних органів управління.

Тема 1. 4. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси. Конституційні засади права власності на природні об'єкти. Право власності на природні об'єкти в природноресурсових кодексах та в природноресурсових законах. Зміст права власності на природні ресурси та його реалізація. Способи захисту і охорони права власності.

Тема 1.5. Право природокористування та його основні види. Поняття і принципи природокористування. Основні види природокористування та їх юридичне закріплення. Загальне та спеціальне природокористування. Права та обов'язки природокористувачів. Підстави виникнення, зміни та припинення

Змістовий модуль 2. Умови використання вод, оцінка їхнього екологічного стану.

Тема 2.1. Порядок експлуатації водогосподарських систем, річок, водосховищ.

Тема 2.2. Правові основи користування землями. Порядок оформлення орендних відносин.

Тема 2.3. Поняття водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них. Санітарні зони в межах водоохоронних.

Тема 2.4. Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів. Захист водної середовища. Захист ґрунтів. Особливості застосування спеціальних законодавчих вимог до використання водних ресурсів.

Тема 2.5. Принципи еколого-економічної оцінки водних ресурсів. Регулювання користування водними об'єктами. Контроль за використанням і охороною вод. Облік та моніторинг використання вод. Ведення державного водного кадастру. Нормативи

екологічної безпеки водокористування.

Перелік рекомендованої літератури

Основна література

1. Каракаш І.І. Природноресурсове право України: навч.посібник. Київ, Істина, 2005. 376 с.
2. Кулібабін О.Г. Правові аспекти водного господарства: конспект лекцій. Одеса, 2005. 59 с.
3. Збірник: Законодавство України про довкілля т.2, Харків: ТОВ «Одісей», 2006, 680 с.
4. Калениченко Л.І., Карук Б.П., Тищенко О.І. Управління водогосподарськими комплексами.навчальний посібник. Київ, 2000 р.
5. Рябець К. А. Екологічне право України: навчальний посібник. Київ, Центр учбової літератури, 2009. 438 с.
6. Водний кодекс України; Кодекс України про надра; Лісовий кодекс України; Повітряний кодекс України : станом на 1 вересня 2011 року. Харків : Право, 2011. 248 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, захист результатів практичних робіт, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання виконання практичних навичок та ін.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль										Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовиймодуль 1					Змістовиймодуль 2						
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5		
30					30					40	100

Самостійна робота студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквіумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Підсумковий контроль (іспит) здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу танауковців ОНУ імені І.І.Мечникова»

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/plozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Політика щодо відвідування та запізень: відвідування лекцій – обов’язкове, практичних занять – обов’язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшету або іншого пристрою з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії: студент повинен дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.